

Na de laatste formele vaststelling van deze criteria zijn de volgende aanvullende besluiten en interpretaties afgestemd met de Dierenbescherming. Deze besluiten/interpretaties zijn weliswaar nog niet formeel vastgesteld en kunnen, bij bijzondere omstandigheden, nog wijzigen voorafgaand aan opname in vastgestelde BLk criteria. Vooruitlopend hierop wordt op basis van deze aanvullende besluiten en interpretaties gecertificeerd.

Datum	Norm nr. of onderwerp	Vraag	Aanvullend besluit of interpretatie
25-08-17	Uitgelegde leghennen	Kunnen Beter Leven gecertificeerde leghennen, als ze worden geslacht, worden gebruikt voor de productie van BLk kippenvlees?	Beter Leven gecertificeerde leghebbedrijven kunnen de uitgelegde BLk leghennen afzetten voor de productie van BLk kippenvlees. Dit kippenvlees krijgt hierbij hetzelfde aantal sterren als de eieren (zoals weergegeven op het BLk certificaat). De uitgelegde BLk leghennen dienen uiteraard te worden geslacht bij een door de SBLk goedgekeurde pluimveeslachterij. Het is over het algemeen alleen mogelijk bij slachterijen die zich hebben gespecialiseerd in het slachten van uitgelegde leghennen.
1-09-16	UIT06 Etagestallen	Zijn volière- en scharrelstallen voor legkippen waar ten hoogste twee bouwlagen alleen toegestaan bij bestaande Beter Leven bedrijven? Of ook voor nieuwe Beter Leven bedrijven?	Volière- en scharrelstallen voor legkippen waar ten hoogste twee bouwlagen worden gebruikt zijn (altijd) uitgezonderd van dit verbod op etagestallen. Deze uitzondering geldt zowel voor bestaande als voor nieuwe deelnemers. Dit komt overeen met provinciale regelgeving (o.a. de Brabantse zorgvuldigheidsscore en Overijssel). Etage stallen zijn uitgesloten voor het Beter Leven keurmerk omdat de Dierenbescherming van mening is dat dieren in principe een (vrije) uitloop moeten hebben/kunnen krijgen. Bij etagestallen zijn die mogelijkheden er niet of te beperkt. Daarnaast hebben etagestallen bij het publiek een te grote associatie met megastallen.
12-12-12	O01a Overdekte uitloop	Dient de overdekte uitloop (BLk 1 ster) altijd te worden overdekt?	Ja, dit hoort bij het concept. Het overdekken van de uitloop bevordert het naar buiten gaan van de leghennen en de kwaliteit van het strooisel in de uitloop blijft beter (droger).
8-05-26	Criteria nummers: O01a, O13, V01, V05, A01, A03, A05, A06, H02, H04, H05, H11, H14a, UIT05, UIT06 en UIT07 (Leghennen 1 ster)	Kan de sanctie (uitsluiting/critical) voor deze criteria worden verlaagd?	De sanctie uitsluiting/critical is bedoeld voor zeer zware tekortkomingen, waarbij bijvoorbeeld sprake is van dierenmishandeling of fraude. In de praktijk is gebleken dat er ook criteria zijn met deze sanctie waarbij uitsluiting/critical niet altijd een passende maatregel is. De Dierenbescherming heeft besloten om de sanctie van deze criteria te verlagen. Dit geldt voor criteria O01a, O13, V01, V05, A01, A03, A05, A06, H02, H04, H05, H11, H14a, UIT05, UIT06 en UIT07. De nieuwe sanctie voor criteria O01a, O13, V01, V05, A01, A03, A05, A06, H02, H04, H05, H11, H14a, UIT05, UIT06 en UIT07 wordt: schorsing/major.

8-05-26	Criteria nummers: O01a, O13, V01, V05, A01, A03, A05, A06, H02, H04, H05, H11, H12 H14a, H22, UIT05, UIT06, UIT07 en VU6 (Leghennen 2 sterren)	Kan de sanctie (uitsluiting/critical) voor deze criteria worden verlaagd?	De sanctie uitsluiting/critical is bedoeld voor zeer zware tekortkomingen, waarbij bijvoorbeeld sprake is van dierenmishandeling of fraude. In de praktijk is gebleken dat er ook criteria zijn met deze sanctie waarbij uitsluiting/critical niet altijd een passende maatregel is. De Dierenbescherming heeft besloten om de sanctie van deze criteria te verlagen. Dit geldt voor criteria O01a, O13, V01, V05, A01, A03, A05, A06, H02, H04, H05, H11, H12 H14a, H22, UIT05, UIT06, UIT07 en VU6. De nieuwe sanctie voor criteria O01a, O13, V01, V05, A01, A03, A05, A06, H02, H04, H05, H11, H12 H14a, H22, UIT05, UIT06, UIT07 en VU6 wordt: schorsing/major.
---------	--	---	--

7-08-26	O01b Oppervlakte dagverblijf (Leghennen 3 sterren)	In de criteria is opgenomen dat het dagverblijf minimaal 100% van de oppervlakte van het nachtverblijf moet zijn. Is het mogelijk om deze oppervlakte gedeeltelijk verhoogd aan te brengen?	Onderzoek wijst erop dat er een welzijnsvoordeel is voor het gedeeltelijk verhoogd aanbrengen van de scharrelruimtes. Plateaus zorgen voor schuilmogelijkheden onder de plateaus en een verhoogde zitplek bovenop de plateaus. Dit is ook getest in de praktijk in 3 ster stallen en ook daar zijn de resultaten positief geweest. De Dierenbescherming heeft daarom besloten gedeeltelijk plateau's toe te staan binnen dit criterium. De interpretatie van criterium O01b zal hierdoor als volgt worden geformuleerd: <i>Interpretatie:</i> <i>Dagverblijf is een koude, overdekte scharrelruimte, die in directe verbinding staat met de stal via een volledig oprolbare wand (scenario 1) of uitloopopeningen (scenario 2) en waar alle dieren gemakkelijk en onbeperkt toegang tot hebben. Het dagverblijf moet duidelijk lichter zijn dan het stalinterieur, een buitenklimaat hebben en op zodanige wijze zijn beschermd tegen weersinvloeden dat deze ook bij slecht weer kan worden gebruikt (bijv. door het aanbrengen van windbreek/ventilatiegaas). Alleen voor constructiedoeleinden mag hier maximaal 5% van afgeweken worden. Het dagverblijf mag worden meegeteld voor het bruikbaar oppervlak bij de berekening van de bezettingsdichtheid).</i> <i>Maximaal 25% van het oppervlak van het dagverblijf mag bestaan uit verhoogde plateaus die voldoen aan de volgende eisen:</i> - maximaal 2 lagen hoog; - tenminste 30 cm breed; - een helling van maximaal 8°; - minimaal 50 cm vrije hoogte boven het volledige oppervlak; - laten geen mest door.
---------	--	---	--

8-05-26	Criteria nummers: O10, O13a, O13b, O17, O18e, V01, V05, A01, A03, A05, A06, H02, H04, H05a, H05b, H11, H12, H14a, UIT05, UIT06, UIT07 en VU6 (Leghennen 3 sterren)	Kan de sanctie (uitsluiting/critical) voor deze criteria worden verlaagd?	De sanctie uitsluiting/critical is bedoeld voor zeer zware tekortkomingen, waarbij bijvoorbeeld sprake is van dierenmishandeling of fraude. In de praktijk is gebleken dat er ook criteria zijn met deze sanctie waarbij uitsluiting/critical niet altijd een passende maatregel is. De Dierenbescherming heeft besloten om de sanctie van deze criteria te verlagen. Dit geldt voor criteria O10, O13a, O13b, O17, O18e, V01, V05, A01, A03, A05, A06, H02, H04, H05a, H05b, H11, H12, H14a, UIT05, UIT06, UIT07 en VU6. De nieuwe sanctie voor criteria O10, O13a, O13b, O17, O18e, V01, V05, A01, A03, A05, A06, H02, H04, H05a, H05b, H11, H12, H14a, UIT05, UIT06, UIT07 en VU6 wordt: schorsing/major.
9-04-26	O18b Aantal systeemrijen scenario 1 (bosrandscenario; Leghennen 3 sterren)	De norm voor maximaal één systeemrij kan nadelig zijn voor dierenwelzijn. De hennen kunnen niet op de natuurlijke manier omhoog, namelijk verticaal. Kan de Dierenbescherming aangeven of dit criterium meer in overeenstemming met het gedrag van de kip kan worden beschreven?	De norm van één systeemrij heeft inderdaad als effect dat de dieren lopend omhoog moeten door het volière systeem. Bovendien is uit onderzoek gebleken dat bij meer dan één systeemrij de dieren de weg naar andere stalonderdelen of de uitloop vinden. Het karakter van de kip is leidend in hoe een kip de staldelen gebruikt en de dieren ondervinden geen hinder van een extra systeem rij. Twee systeemrijen wordt daarom ook als verantwoord stalsysteem gezien vanuit dierwelzijn voor het bosrand concept onder 3 sterren. Criterium O18b zal hierdoor als volgt worden geformuleerd: <i>Criterium: Er zijn maximaal 2 systeemrijen aanwezig in de stal.</i> <i>Meetmethode: Controleer en noteer of er maximaal 2 systeemrijen aanwezig zijn in de stal.</i>

9-04-26	H20, H20a, H20b en H20c Toegangswand (bosrandscenario; BLk 3 sterren)	De normen voor de toegangswand tussen dag en nachtverblijf zijn niet haalbaar in de praktijk en leiden vaak tot een ongunstig klimaat in de stal met negatieve dierenwelzijnsgevolgen. Kan dit anders geformuleerd worden?	De normen voor de toegangswand zijn geschreven voor een bepaald systeem en op een bepaald moment wat inderdaad niet altijd breed inzetbaar is. Criterium H20 verdient daarom een andere omschrijving om te zorgen dat ventilatie en klimaat in de stal voor de hennen positief is en dat het dagverblijf ook daadwerkelijk een ander klimaat heeft dan het nachtverblijf. Criterium H20 zal hierdoor als volgt worden geformuleerd: <i>Criterium: Indien er een afscheiding is tussen dag- en nachtverblijf, is dit een muur of oprolbare wand.</i> <i>Interpretatie: De oprolbare wand is onder normale weersomstandigheden 50 cm open.</i> <i>Indien er een muur is tussen het dag- en nachtverblijf en deze heeft openingen dan zijn deze:</i> <i>1. gelijkmatig verdeeld zijn over de lengte van de wand;</i> <i>2. de totale lengte van de openingen moet meer dan de helft van de lengte van de wand zijn;</i> <i>3. de openingen moeten minimaal 40 cm hoog en minimaal 1m breed zijn per opening;</i> <i>4. de openingen moeten tenminste 2 m per 1000 hennen bedragen.</i> <i>Meetmethode: Controleer of er een muur of oprolbare wand tussen het dag- en nachtverblijf aanwezig is. Bij een oprolbare wand, controleer en noteer of deze onder normale weersomstandigheden 50 cm open is. Bij een muur, controleer en noteer of deze voldoet aan de beschreven voorwaarden.</i> Met deze aanpassing van criterium H20 komen criteria H20a, H20b en H20c te vervallen.
---------	---	--	--

7-08-26	O18e Oppervlakte Bosrand (Leghennen 3 sterren)	In de criteria is opgenomen dat het grondoppervlak dat de kippen ter beschikking staat in de bosrand 360 cm ² per hen is. Is het ook mogelijk een gedeelte van deze oppervlakte verhoogd aan te brengen?	Onderzoek wijst erop dat er een welzijnsvoordeel is voor het gedeeltelijk verhoogd aanbrengen van het leefbaar oppervlak. Plateaus zorgen voor schuilmogelijkheden onder de plateaus en een verhoogde zitplek bovenop de plateaus. Dit is ook getest in de praktijk in 3 ster stallen en ook daar zijn de resultaten positief geweest. De Dierenbescherming heeft daarom besloten gedeeltelijk plateau's toe te staan binnen dit criterium. De interpretatie van criterium O18e zal hierdoor als volgt worden geformuleerd: <i>Interpretatie:</i> <i>Indien de bosrand is overkapt (volgens de specificaties gegeven in criterium O18h) en dus ook met slecht weer en ophokplicht tijdens normale toegangstijden toegankelijk is, mag maximaal 25% van het oppervlak van de bosrand bestaan uit plateaus. De plateau's zijn:</i> - maximaal 2 lagen hoog; - tenminste 30 cm breed; - een helling van maximaal 8°; - minimaal 50 cm vrije hoogte boven het volledige oppervlak; - van natuurlijke materialen; - laten geen mest door.
---------	---	---	--